

MØTEREFERAT

Dato: 26.september 2016

Møtedato:
22.september 2016
Møtested:
Fylkeshuset i Oppland

Referent: Fylkesmannen i
Oppland v/Harald Klæbo
Møtetid: Kl.11.00 -15.00
Møteleder: Aud Hove

Samordningsoppdraget for forvaltning av det Sør-Norske jerveområdet

– møte mellom rovviltnemndene i region 1, 2, 3, 5, 6, sekretariatene og NINA, 22. september på Lillehammer.

Deltakere:

Region 1/Vestlandet: Aleksander Øren Heen – rovviltnemnda
Hermund Mjeldstad – FM Sogn og Fjordane

Region 2/Buskerud, Telemark, Vestfold, Aust-Agder: Anne Sandum – rovviltnemnda
Even Knutsen – FM Buskerud

Region 5/Hedmark: Arnfinn Nergård og Jon Anders Mortensson – rovviltnemnda
Julie G. Sørby – FM Hedmark

Region 6/Møre og Romsdal, Sør- og Nord-Trøndelag: Gunnar Alstad og Frank Sve – rovviltnemnda
Inge Hafstad – FM- Nord-Trøndelag, Eva Alstad – FM Sør-Trøndelag, Astrid Buset og Marianne Aas Hasle – FM Møre og Romsdal, Ole Jakob Korshaug, reindriftsagronom

Region 3/Oppland: Aud Hove og Kari-Anne Jønnes – rovviltnemnda
Harald Klæbo, Marte Conradi, Ola Hegge, Steinar Fossum, Eli Blakstad og Sidsel Rønnebak – FM Oppland

NINA:

John Odden og Øystein Flagstad

1. Innledning

Aud Hove, leder av region 3 gikk kort igjennom historikk om jerveforvaltning etter fredning i 1973 og oppdraget fra KLD:

- Sør-vestlige delbestand er fåtallig og sårbar – Østerdalen fungerer som barriere
- Spredt rekrutteringsgrunnlag, få ynglinger, begrenset innvandring
- Utfordring: flere tilgrensende rovviltregioner deler forvaltningsansvaret
- Region 3 grenser til alle berørte regioner og bes om å ha en samordningsrolle for forvaltning av jerv i Sør-Norge
- Gjelder samarbeid og dialog, ikke nemndenes myndighet for fastsetting av egne forvaltningsplaner

- Region 3 skal komme med anbefalinger om tiltak som skal bedre bestandssituasjonen i det sørvestlige jerveområdet og sikre utveksling av individ mellom delbestandene av jerv.

Region 3 skal i samarbeid med de andre nemndene redegjøre for hva en trenger av data for å gjøre en evaluering av dagens sonering for å finne en optimal sonering for jerv/beitebruk i Sør-Norge. En foreslår at en involverer Rovdata i arbeidet og at betydningen av innvandring fra Sverige blir tatt med i vurderingene.

Presisering fra sekretariatet i region 3: Bakgrunnen for samordningsoppdraget gitt av KLD er å bedre situasjonen for den sørvestlige delbestanden jerv, bl.a. gjennom å se på muligheter for å sikre utveksling av individer mellom delbestandene i Sør-Norge. Formålet er å opprette en aktiv dialog mellom rovviltnemndene, med sikte på et økt samarbeid i dette arbeidet. I forbindelse med «Evalueringen av den regionale rovviltforvaltningen» der det i juni 2016 er levert en rapport, har departementet sagt at det kan komme justeringer av de regionale bestandsmålene på rovvilt når det er tatt endelige konklusjoner fra arbeidet. Departementet har videre sagt at en eventuell justering av de regionale bestandsmålene vil kunne påvirke samarbeidet mellom regionene, men inntil eventuelle endringer er gjort skal nemndene fortsette arbeidet med utgangspunkt i rovviltforskriften § 4 slik den lyder i dag.

2. NINA Rapport 1255 Samordning av forvaltning av jerv i Sør-Norge – en kunnskapsoversikt

NINA v/Øystein Flagstad og John Odden presenterte innholdet i rapporten (det vises til denne). Noen hovedmomenter som kom fram i presentasjonen:

- I dag er det jerveprioriterte området i Sør forholdsvis oppsplittet. Det vil være viktig med en sikker forbindelse mellom delbestander. En større sammenhengende bestand/område vil være en styrke for å bevare delbestandene i sør og den genetiske variasjonen i bestanden (inklusive de alleler som er knyttet til sør-vest). Det må ikke nødvendigvis være sammenhengende områder, men avstand mellom delbestander vil være viktig for bevaring i et langt perspektiv (konnektivitet).

- Fram til nå har man trodd at Østerdalen har fungert som en barriere for jerv. NINA mener imidlertid at det er like sannsynlig at de to delbestandene har spredd seg utover og tilfeldigvis nå har møttes i Østerdalen. Hvis dette er tilfellet er man nå helt i den begynnende fasen av utveksling mellom delbestandene.

- Det vil være urealistisk å forvente konsensus om en bestemt løsning - forsøker å finne akseptable kompromiss.

Alle løsninger vil innebære avgjørelser som utvilsomt vil være upopulære hos ulike brukergrupper.

- Det er avgjørende at vektlegging av verdibaserte hensyn ikke gjøres av forskere eller forvaltere alene.

- NINA kan utvikle GIS-baserte verktøy som kan hjelpe til den videre prosessen. Figurene som er presentert i NINA Rapport 1255 er bare et eksempel på hvordan et slikt verktøy kan brukes.

3. Reaksjoner og innspill fra nemndene:

Region 6 v/Alstad

Kunnskapsgrunnlaget er nå bra, men tamreindrift er lite nevnt i rapporten. Den lokale kunnskapen er svært viktig i vurderingen av en jervesone.

Verktøyet som er presentert kan være med å «smi sonen» for jerv i Sør-Norge.

Soneringen fungerer internt i region 6, men ser at den fungerer dårligere i en større sammenheng

Vi kan se behovet for å gjøre noen grep mellom region 5 og 6.

Samordning kan gi lokaliseringsutfordringer (samt flytting av makt- mer krevende koordinering)

Matproduksjonsmålet (utnytte beitearealene).

Viktig å holde trykket i dette arbeidet framover. Rullering av forvaltningsplanene i regionene avhenger av avklaringer i dette oppdraget region 3 må ta styringen.

Må jobbe videre med analyseverktøyet som NINA har brukt, positivt at NINA kan være med å bidra.
Vil ta med problemstillingene som reises i kunnskapsoversikten tilbake til nemnda.
Skeptisk til rådgivingsgruppe, men er positiv til årlig samordningsmøte, gjerne sammen med NINA

Region 5 v/Nergård

Ulv krever mye av region 5 nå om dagen.
Kunnskapsgrunnlaget kan alltid bli bedre, men det er mye kunnskap tilgjengelig nå, både lokalt, i forvaltningen, og hos forskerne. Det er imidlertid behov for mer informasjon rundt reindriftsnæringa.
Villrein – tamrein – en må kunne forvente at jerven har samme påvirkning på vill- som tamrein.
Dagens sonering synes fra vårt ståsted tilfredsstillende, er skeptisk til å f. eks. lage større soner.
Ombudsrollen til nemndene er ant. vis viktigere enn vi er klare over.
Utfordringen i dag for region 5 er heller å komme ned på bestandsmålet.
Lisensfelling på jerv må framskyndes til 20. august, da starter også villreinjakta.
Enig med region 6 når det gjelder videre prosess.

Region 1 v/Heen

Har ikke bestandsmål på jerv, og mener det er viktig å forbli et beiteprioritert område.
Kunnskapsgrunnlaget er godt nok.
Faren ved å vurdere større jervesone er at Sogn og Fjordane blir innlemmet.
I dag får sonen lett gjennomført ekstraordinære uttak fordi hele sonen er beiteprioritert.
Ønsker i prinsippet å få ynglesonen lengre vekk fra region 1 – og det må være et mål.
Kan være fornuftig å ha en samordnet forvaltning.
Leder vil ta opp med nemnda hvor mye region 1 skal involvere seg videre.
En del nasjonalparker og verneområder har som verneformål å opprettholde beitebruken, forslag om å invitere nasjonalparkstyrene til å svare på spørsmålet om helhetlige økosystem i nasjonalparkene.

Region 2 v/Sandum

Har ikke bestandsmål på jerv, og har stort sett sammenfallende syn som region 1.
Kunnskapsgrunnlaget OK
Soneringen fungerer bra for region 2. Viktig å forvalte slik at jerven ikke kommer sør/sørvestover.
Har ikke diskutert NINA-rapporten med egen rovviltneemnd. Ønsker å være involvert i det videre arbeidet

Region 3 v/Hove

Kunnskapsgrunnlaget på jerv er bra, men mangler data om konsekvenser og tilpasninger over tid som må skje i de ulike beiteområder og kommuner
Region 3 har endret sone fra en mindre til en betydelig større, nåværende sone fungerer rimelig bra, dersom en greier å rullere på skadepresset. Det er en utfordring å komme ned på bestandsmålet slik som i region 5. Viktig med samarbeid/samsnakk i grenseområder, gjelder nå særlig mot region 6/Møre og Romsdal.
Jervesonen vil alltid grense opp mot beiteprioritert område, så det vil alltid være kime til konflikt i utkanten av jervesonen uansett hvor grensen går (jf. innspill fra region 1)
Data fra NINA viser at sårbarheten til jervestamma ikke er så stor som først antatt, både økt innvandring og genflyt viser dette.
Dersom soneendring; hvor stor grad? Behov for et årlig samordningsmøte. Bedre samordning mellom regionene er veldig viktig, både når det gjelder kvote, lisensfelling, skadefelling og FKT-tiltak/bruk av FKT-midler. NINA bør være med som en sentral part der ny informasjon og forskningsdata legges fram. Bør også inneholde beitefaglig kompetansemiljø (NIBIO).
Andre mulige deltakere: Mattilsynet, faglag, verneorganisasjoner.
GIS-verktøyet som NINA legger fram er veldig interessant.

4. Videre arbeid:

- Hver rovviltnemnd skisserer hvordan regionene kan samordne forvaltninga best mulig
- Hver rovviltnemnd skisserer minst to soneringsalternativ for det Sør-Norske jerveområdet, med bakgrunn i det nye kunnskapsgrunnlaget (et alternativ kan være dagens sonering)
- Beskriv konsekvensene av de to soneringsalternativene og kunnskapsbehov.
- Soneringsalternativene skal være klare 1. februar 2017
- Det innhentes en faglig vurdering av soneringsalternativene fra NINA/Rovdata etter dette
- Alternativene legges fram til diskusjon på et felles møte i slutten av februar 2017
- Viktig med todelt målsetting
- Rovviltnemnda i region 3/Fylkesmannen i Oppland har dialog med NINA om videreutvikling av GIS-verktøy for vurdering av framtidig sonering.